

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

21 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Vladimir Timofti

Judecători - Anatolie Țurcan, Nadejda Toma, Elena Cobzac, Victor Boico,

juducând fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Lisnic Elena, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 24 iulie 2019, în cauza penală privindu-l pe

***Rață Oleg** xxxxx născut la xxxxx, originar din mun. xxxxx, decedat pe xxxxx.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 18.09.2015 – 11.07.2017;

Instanța de apel: 17.05.2019 – 24.07.2019;

Instanța de recurs: 25.09.2019 – 21.05.2020.

Asupra recursului ordinar declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Bălți sediu Central din 11 iulie 2017, Rață Oleg a fost recunoscut vinovat și condamnat

- în baza art.186 alin.(2) lit. d) Cod penal la 2 ani închisoare;

- în baza art.190 alin.(2) lit. c) Cod penal la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere materială pe un termen de 1 an.

În temeiul art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, i-a fost stabilită pedeapsa de 3 ani 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere materială pe un termen de 1 an.

În temeiul art.85 Cod penal, prin cumul de sentințe, la pedeapsa dată s-a adăugat parțial partea neexecutată a pedepsei complementare stabilită prin sentința Judecătorei Bălți din 16.02.2015, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 3 ani 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere materială pe un termen de 1 an și cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că Rață Oleg la data de 09.10.2014, conștientizând caracterul social periculos al acțiunilor sale, acționând în mod intenționat, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul de perfectare a actelor ce țin de obținerea pașaportului românesc, ilegal a dobândit de la Sîrbu Natalia bani în sumă totală de 400 euro, care până la momentul de față nu i-a restituit ultimei, prin care fapt i-a pricinuit părții vătămate o daună materială în proporții considerabile în sumă totală de 400 euro (care conform rețelei oficiale de schimb sunt echivalentul a 8000 lei).

Tot el, la data de 24.06.2015, acționând în mod intenționat și urmărind scopul dobândirii ilicite a bunilor altei persoane, în proporții mari, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul de a o ajuta pe prietena sa Lazăr Maria, la transportarea genții în automobilul său, în vederea plecării împreună peste hotarele țării pentru ca Lazăr Maria să-și procure un mijloc de transport cu ajutorul său, știind cu certitudine despre faptul că în geanta ultimei se aflau bani în sumă de 3900 dolari SUA, ilegal a intrat în posesia acestei genți, însușind banii, echivalentul a 72852 lei, cu care s-a eschivat de la fața locului.

Tot el, deținând ilegal cardul bancar al Măriei Lazăr "Moldova Agroindbank" și PIN-ul acestui cârd, la data de 25.06.2015, ora 03.30. aflându-se în mun. Chișinău, a retras fără permisiunea Măriei Lazăr bani în sumă de 2400 lei de la bancomatul "ATM Aeroport Chișinău", cu care s-a eschivat de la fața locului, cauzând proprietarului un prejudiciu material considerabil.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Ababei Lilia în numele inculpatului Rață Oleg, prin care a solicitat repunerea în termen și admiterea apelului, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie recalificate acțiunile inculpatului în baza art.186 alin.(2) lit. d) Cod penal și art.190 alin.(1) Cod penal, iar în baza art.84 Cod penal să-i fie aplicată pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 550 u.c.

În argumentarea apelului declarat, apărătorul a menționat, că instanța de judecată eronat a constatat concursul de infracțiuni prin cumul de sentințe, or, Rață Oleg a executat pedeapsa aplicată prin sentința Judecătoriei Bălți din 16.02.2015, respectiv, incorect s-a reținut starea de recidivă, fiind artificial agravată situația inculpatului. Inculpatul Rață Oleg a recunoscut vina, se căiește sincer de cele comise și promite cert, că pe viitor nu va mai comite fapte similare, astfel pedeapsa aplicată e prea aspră și contrară principiilor de individualizare a pedepse.

De asemenea, având în vedere modificările operate în conținutul art.190 Cod penal și anume excluderea lit. c) de la alin.(2) al normei vizate, acțiunile lui Rață Oleg urmează a fi recalificate din art.190 alin.(2) lit. c) în art.190 alin.(1) Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 24 iulie 2019, a fost repus în termen și admis apelul avocatului Ababei Lilia în interesele inculpatului, casată parțial sentința, în latura penală, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, prin care Rață Oleg a fost recunoscut vinovat și condamnat:

- în baza art.186 alin.(2) lit. d) Cod penal la pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 500 u.c. echivalentul a 10 000 (zece mii) lei;

- în baza art.190 alin.(1) Cod penal la pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 300 u.c, echivalentul a 6 000 lei.

În conformitate cu art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Rață Oleg i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de amendă în mărime de 600 u.c., echivalentul a 12 000 lei.

Măsura preventivă - arestarea preventivă și dispoziția cu privire la anunțarea în căutare a inculpatului Rață Oleg, a fost revocată.

În rest, sentința a fost menținută.

4.1. În motivarea soluției sale, instanța de apel a constatat că prezenta cauză a fost examinată în lipsa inculpatului Rață Oleg, iar la dosar nu sunt anexate înscrisuri care ar confirma că ultimul a fost înștiințat despre adoptarea sentinței și că ar fi recepționata copia acesteia, mai mult mandatul avocatului Lilia Ababei a fost emis la 28.04.2019, în baza contractului de asistență juridică nr.152 din 26.04.2019 (f.d.29, vol. II), iar la data de 14.05.2019 a declarat apel, prin urmare instanța de apel a decis repunerea în termen a apelului declarat.

În continuare, instanța de apel a reținut că sentința primei instanțe a fost contestată doar în partea încadrării juridice a acțiunilor inculpatului în comiterii infracțiunii de escrocherie precum și în partea stabilirii pedepsei penale, apelantul considerând-o prea aspră în raport cu reținerea eronată în sarcina lui Rață Oleg a recidivei, fapt care în opinia apărătorului a determinat aplicarea nejustificată a pedepsei închisorii.

În aceasta ordine de idei, instanța de apel a reținut că prin sentință pronunțată la 11.07.2017, instanța de fond l-a condamnat pe Rață Oleg în baza art.190 alin.(2) lit. c) CP, pentru faptul că acesta la data de 09.10.2014, conștientizând caracterul social periculos al acțiunilor sale, acționând în mod intenționat, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul de perfectare a actelor ce țin de obținerea pașaportului românesc, ilegal a dobândit de la Sîrbu Natal bani în sumă totală de 400 euro, care până la momentul de față nu i-a restituit ultimei, prin ce i-a pricinuit părții vătămate o daună materială în proporții considerabile în sumă totală de 400 euro (care conform rețelei oficiale de schimb sunt echivalentul a 8 000 lei).

În continuare, instanța de apel a notat că prin Legea nr.179 din 26.07.2018, privind modificarea și completarea unor acte normative, publicată la 17.08.2018, în vigoare din 17.08.2018, au fost modificate prevederile art.190 Cod penal.

Astfel, potrivit noilor prevederi, se consideră infracțiune de escrocherie art.190 alin.(1) Cod Penal - dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul

determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile, totodată fiind abrogat indicele calificativ prevăzut la lit. c) al art.190 alin.(2) Cod penal - cu cauzarea de daune în proporții considerabile”.

Din conținutul noilor modificări ale art.190 Cod penal, reiese că legislatorul a concretizat acțiunile și consecințele prejudiciabile prin care se comite infracțiunea de escrocherie "dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau mai multor persoane care a cauzat daune considerabile”, mai mult, legislatorul a adoptat un concept mai concret a metodelor prin care se comite dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, în cazul de escrocherie și anume: a) prin inducerea în eroare a uneia sau mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase; b) prin inducerea în eroare a unei sau mai multor persoane prin prezentarea ca mincinoasă a unei fapte adevărate.

Astfel, prin modificările legislative ale art.190 Cod penal, nu s-au decriminalizat acțiunile inculpatului Rață Oleg, legislatorul nu a schimbat conceptul de escrocherie sau conținutul ei, ci ținând cont de recomandările CtEDO, recomandările naționale și internaționale, precum și de Hotărârile Curții Constituționale a RM, privitor la claritatea și previzibilitatea normei penale, a înlocuit sintagmele prea generale, cum erau "înșelăciunea sau abuzul de încredere”, cu fapte prejudiciabile, metode și mijloace de comitere a escrocheriei mai concrete, mai clare.

Instanța de apel a reiterat, că potrivit art.10 alin.(1) Cod Penal, legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că acțiunile lui Rață Oleg ce vizează comiterea infracțiunii de escrocherie urmează a fi reîncadrate din art.190 alin.(2) lit. c) Cod Penal în art.190 alin.(1) Cod Penal - dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase și comportamentul, dolosiv, acțiuni care au produs daune considerabile, reținând în sarcina ultimului, că Rață Oleg, la data de 09.10.2014, conștientizând caracterul social periculos al acțiunilor sale, acționând în mod intenționat, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul de perfectare a actelor ce țin de obținerea pașaportului românesc, ilegal a dobândit de la Sîrbu Natalia bani în sumă totală de 400 euro, care până la momentul de față nu i-a restituit ultimei, prin care fapt i-e pricinuit părții vătămate o daună considerabilă în sumă totală de 400 euro (care conform rețelei oficiale de schimb sunt echivalentul a 8000 lei)

Totodată, de către apelant a fost solicitată aplicarea față de Rață Oleg în baza art.186 alin.(2) lit. d) și art.190 alin.(1) Cod Penal a pedepsei neprivativă de libertate.

În acest sens, instanța de apel a menționat, că solicitările apelantului sunt pasibile admiterii, sentință urmând a fi casată și în latura pedepsei, deoarece la stabilirea față de Rață Oleg a pedepsei sub formă de închisoare, instanța de judecată în mare parte s-a axat pe gravitatea infracțiunilor comise de Rață Oleg, reținând săvârșirea acestora în stare de recidivă.

Astfel, instanța de apel a reținut că Rață Oleg prin sentință Judecătorei Bălți din 16.02.2015, a fost condamnat în baza art.264¹ alin.(3) Cod Penal, la pedeapsa amenzii în mărime de 600 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani.

Potrivit certificatului nr.165-3/13 din 04.03.2018, eliberat de Executorul judecătoresc Lungu Lilian s-a constatat, că Rață Oleg conform ordinului de încasare a numerarului nr.8NGS-Q100 și în baza titlului executoriu nr. xxxxx din 16.05.2015, emis de Judecătoria Bălți, la data de 01.03.2019, a achitat integral amenda penală în sumă de 12000 lei.

În baza informației nr.776 din 23.04.2018, eliberată de Biroul de probațiune Bălți, s-a constatat, că Rață Oleg, condamnat prin sentință Judecătorei Bălți din 16.02.2015, în baza art.264¹ alin.(3) CP, conform art.65 Cod penal, la pedeapsa complementară - privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport - termen 3 ani, a fost exclus de la evidența la 22.04.2018.

Respectiv, pedeapsa aplicată lui Rață Oleg, prin sentință Judecătorei Bălți din 16.02.2015, a fost integral executată de ultimul, antecedentele penale fiind stinse, fapt ce semnificativ schimbă situația inculpatului și influențează direct procesul individualizării pedepsei penale.

Totodată, reținând prevederile art.8 - 10 CP, instanța de apel a conchis că faptele comise de Rață Oleg, calificate conform art.186 alin.(2) lit. d) și art.190 alin.(1) Cod Penal se atribuie categoriei infracțiunilor mai puțin grave, mai mult ținând cont de faptul că în conținutul apelului s-a reconfirmat poziția inculpatului luată la etapa urmăririi penale, cu privire la recunoașterea vinovăției și căința sinceră, instanța de apel a considerat, aplicarea pedepsei sub formă de închisoare ar fi una înechitabilă și nejustificată, scopurile pedepsei în acest caz fiind realizabile și prin stabilirea pedepsei sub formă de amendă în limitele sancțiunii prevăzute la data comiterii infracțiunii.

5. Nefiind de acord cu soluția pronunțată de instanța de apel, procurorul a declarat recurs ordinar, indicând temeiul prevăzut la art.427 alin.1) pct.6) Cod de procedură penală, solicitând casarea totală a deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare, în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În susținerea solicitării sale, recurentul a invocat incorectitudinea soluției instanței de apel privind repunerea în termen a apelului declarat de către avocat în interesele inculpatului, or, potrivit materialelor cauzei penale (f.d.25 vol. II) se constată, că sentință Judecătorei Bălți sediul Central din 11.07.2017, în privința lui Rață Oleg, a fost expediată la 12 iulie 2017, la domiciliul acestuia situat în mun. Bălți, str. xxxxx. Mai mult, interesele lui Rață Oleg la judecarea cauzei în instanță de fond

au fost apărate/reprezentate de către avocatul D. Cazacu, căruia la fel a fost expediată copia sentinței, iar în caz de dezacord cu legalitatea acesteia era în drept să o conteste.

În opinia acuzatorului de stat, faptul că Rață Oleg s-a ascuns de la prezentarea în față instanței, cunoscând despre faptul că în privința sa sunt intentate cauze penale, iar în conformitate cu art.297 Cod de procedură penală, au fost expediate în instanță de judecată pentru examinare în fond, inclusiv și încheierea contractului de asistență juridică abia la 26.04.2019, nu constituie temei, ce ar permite repunerea în termen a apelului în conformitate cu art.403 alin.1) Cod de procedură penală.

5.1 La data de 27 ianuarie 2020, avocatul Ababei Lilia în numele inculpatului a formulat o cerere prin care solicită încetarea procesului penal intentat în privința lui Rață Oleg în baza art.391 alin.(1) lit. b) pct.2) Cod penal, în legătură cu intervenirea decesului inculpatului.

6. Judecând recursul ordinar, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că acesta urmează a fi admis, din alte considerente decât cele formulate de către recurent.

În drept, soluția instanței de recurs se fundamentează pe prevederile art.435 alin.(1) pct.2) lit. b) Cod de procedură penală, potrivit cărora, judecând recursul instanța este în drept să-l admită, cu casarea totală a hotărârilor judecătorești și încetarea procesului penal, dacă constată că a intervenit decesul inculpatului.

Verificând legalitatea hotărârilor atacate pe baza materialelor cauzei, Colegiul penal lărgit constată că:

Potrivit rechizitoriului, Rața Oleg a fost învinuit de faptul că la data de 09.10.2014, conștientizând caracterul social periculos al acțiunilor sale, acționând în mod intenționat, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul de perfectare a actelor ce țin de obținerea pașaportului românesc, ilegal a dobândit de la Sîrbu Natalia bani în sumă totală de 400 euro, care până la momentul de față nu i-a restituit ultimei, prin care fapt i-a pricinuit părții vătămate o daună materială în proporții considerabile în sumă totală de 400 euro (care conform rețelei oficiale de schimb sunt echivalentul a 8000 lei).

Tot el, la data de 24.06.2015, acționând în mod intenționat și urmărind scopul dobândirii ilicite a bunilor altei persoane, în proporții mari, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul de a o ajuta pe prietena sa Lazăr Maria, la transportarea genții în automobilul său, în vederea plecării împreună peste hotarele țării pentru ca Lazăr Maria să-și procure un mijloc de transport cu ajutorul său, știind cu certitudine despre faptul că în geanta ultimei se aflau bani în sumă de 3900 dolari SUA, ilegal a intrat în posesia acestei genți, însușind banii, echivalentul a 72852 lei, cu care s-a eschivat de la fața locului.

Tot el, deținând ilegal cârdul bancar al Mărie Lazăr "Moldova Agroindbank" și PIN-ul acestui cârd, la data de 25.06.2015, ora 03.30. aflându-se în mun. Chișinău, a retras fără permisiunea Măriei Lazăr bani în sumă de 2400 lei de la bancomatul

"ATM Aeroport Chişinău", cu care s-a eschivat de la faţa locului, cauzând proprietarului un prejudiciu material considerabil.

Organul de urmărire penală a calificat acţiunile lui Raţă Oleg în baza art.186 alin.(2) şi art.190 alin.(4) Cod penal.

Potrivit sentinţei, Raţa Oleg a fost recunoscut vinovat şi condamnat în baza în baza art.186 alin.(2) lit. d) Cod penal la 2 ani închisoare; în baza art.190 alin.(2) lit. c) Cod penal la 3 ani închisoare, cu privare de dreptul de a ocupa funcţii de răspundere materială pe un termen de 1 an. În temeiul art.84 alin.(1) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa de 3 ani 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcţii de răspundere materială pe un termen de 1 an. Conform art.85 Cod penal, prin cumul de sentinţe, la pedeapsa dată s-a adăugat parţial partea neexecutată a pedepsei complementare stabilită prin sentinţa Judecătorei Bălţi din 16.02.2015, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 3 ani 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcţii de răspundere materială pe un termen de 1 an şi cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

După cum rezultă din actele cauzei, avocatul Ababei Lilia în numele inculpatului a contestat cu apel sentinţa Judecătorei Bălţi sediu Central din 11 iulie 2017, solicitând recalificate acţiunile inculpatului în baza art.186 alin.(2) lit. d) Cod penal şi art.190 alin.(1) Cod penal, iar în baza art.84 Cod penal să-i fie aplicată pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 550 u.c.

Prin decizia instanţei de apel a fost admis apelul avocatului Ababei Lilia în numele inculpatului, casată parţial sentinţa în latura penală, inculpatul Raţă Oleg fiind recunoscut vinovat şi condamnat în baza art.186 alin.(2) lit. d) Cod penal la pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 500 u.c. echivalentul a 10 000 (zece mii) lei, în baza art.190 alin.(1) Cod penal la pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 300 u.c, echivalentul a 6 000 lei. În conformitate cu art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracţiuni, prin cumul parţial al pedepselor aplicate, lui Raţă Oleg i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de amendă în mărime de 600 u.c., echivalentul a 12 000 lei.

Ulterior, decizia instanţei de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către procuror, prin care a semnalizat mai multe erori procesuale, menţionând că acestea se subscriu cazurilor de casare prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, care statuează că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluţia ori motivarea soluţiei contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanţa a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluţia instanţei

Colegiul penal lărgit reţine că în recurs, procurorul nu este de acord cu decizia instanţei de apel prin care s-a dispus repunerea în termen şi admiterea apelului avocatului în numele inculpatului, invocând că inculpatul a cunoscut că în privinţa sa sunt intentate cauze penale, însă acesta s-a eschivat de a se prezenta în faţa instanţei, copia sentinţei a fost expediată la adresa de domiciliu a inculpatului la data de

26.04.2019, iar interesele inculpatului i-au fost aparate de către avocatul D. Cazacu căruia la fel i-a fost expediată copia sentinței, iar în caz de dezacord cu legalitatea acesteia era în drept să o conteste.

Totodată, Colegiul penal lărgit reține, că la 27 ianuarie 2020, avocatul L. Ababii a formulat o cerere prin care a informat Curtea Supremă de Justiție despre faptul că inculpatul Rață Oleg a decedat la 08 ianuarie 2020, în o/s. Audley Court Canberra Drive Northolt, Marea Britanie, anexând în acest sens un set de acte: copia certificatului faptului morții nr.1865048-2020, eliberat la 15 ianuarie 2020 de către autoritățile competente a Marii Britanii, copia pașaportul Mortuar nr.01/4/202020; copia Invoice de transport a cadavrului nr.572-00507076 (f.d.98-101 vol.2) și a solicitat încetarea procesului penal intentat în privința lui Rață Oleg în baza art.art.186 alin.(2) lit. d), 190 alin.(1) Cod penal, în legătură cu intervenirea decesului acestuia.

Conform art.391 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală, în cazul în care a intervenit decesul inculpatului, instanța adoptă sentința de încetare a procesului penal.

În atare circumstanțe, Colegiul Penal lărgit, bazându-se pe constatările relevante din hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 08 aprilie 2008, în cauza *Grădinar versus Moldova*, concluzionează, că continuarea post - mortem a procesului penal și constatarea vinovăției sau nevinovăției decedatului în comiterea infracțiunii incriminate este inechitabilă și incompatibilă cu ansamblul de garanții acordate de art.6 din Convenția pentru apărarea Drepturilor omului și a libertăților fundamentale, deoarece la momentul decesului acesta a beneficiat de prezumția de nevinovăție, iar în consecința decesului, el a fost decăzut din posibilitatea exercitării dreptului la apărare.

În același sens, art.427 alin.(1) pct.11) Cod de procedură penală stipulează că și la etapa recursului ordinar, procesul penal urmează a fi încetat dacă persoana condamnată a fost judecată anterior în mod definitiv pentru aceeași faptă sau există o cauză de înlăturare a răspunderii penale, sau aplicarea pedepsei a fost înlăturată de o nouă lege sau anulată de un act de amnistie, a intervenit decesul inculpatului ori a intervenit împăcarea părților în cazul prevăzut de lege.

Din cele relatate, rezultă că, în atare situație de drept, acțiunea penală se stinge și, odată cu ea, încetează și procesul penal. În acest sens, urmează a se avea în vedere că acțiunea penală este personală, iar în caz de deces al făptuitorului, dispare subiectul activ al acțiunii, astfel că organele judiciare nu pot adopta decât soluția de încetare a procesului penal. Altfel spus, odată ce făptuitorul a decedat, apare ca lipsită de fundament juridic orice continuare a procesului penal, pentru că o acțiune penală nu se mai poate exercita față de un subiect care nu mai există.

De asemenea, Curtea Europeană în hotărârea sa din 29 august 1997, în cauza *A.P., M.P. et T.P. vs Suisse*, a menționat că: „... *răspunderea penală încetează odată cu moartea autorului infracțiunii și a succede culpabilității defunctului nu este compatibil cu normele justiției penale într-o societate guvernată de preeminența dreptului*”.

Prin urmare, reieșind din circumstanțele indicate, Colegiul Penal lărgit conchide

asupra soluției de admitere a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Lisnic Elena și conducându-se de prevederile art.435 alin.(1) pct.2) lit. b) Cod de procedură penală în coroborare cu cele din art.391 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală, de a dispune încetarea procesului penal în privința lui Rață Oleg întrucât a survenit decesul ultimului.

7. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. b), Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Lisnic Elena, casează sentința Judecătoriei Bălți, sediu Central din 11 iulie 2017 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 24 iulie 2019, în cauza penală privindu-l pe Rață Oleg Alexandru.

În conformitate cu art.391 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală, se dispune încetarea procesului penal în privința lui **Rață Oleg** xxxxx, în legătură cu intervenirea decesului inculpatului.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la **14 iulie 2020**.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Nadejda Toma

Elena Cobzac

Victor Boico